

De hartstocht van een onmogelijke liefde

Met 'Dagboek van een verdwenene' componeerde Leos Janáček een hartstochtelijke liederencyclus over een onmogelijke liefde. Zaterdag en zondag wordt het werk opgevoerd op het Klarafestival.

KOEN VAN BOXEM

Het Klarafestival focust dit jaar op migratie en identiteit. 'Dagboek van een verdwenene' past daar perfect in. In 1916 verscheen in de Tsjechische krant Lidové Noviny een anoniem dagboek in versregels over een dorpsjongen die verliefd wordt op het zigeunermeisje Žofka. Hij beslist om voor haar zijn dorp te verlaten. Het verhaal triggerde de Tsjechische componist Leos Janáček. Hij kampte ook met een onmogelijke liefde. De getrouwde componist was hartstochtelijk verliefd op zijn muze Kamila Stösslová. Janáček besloot om het verhaal uit de krant te verwerken in een cyclus van 22 liederen.

Voor het Klarafestival maakten regisseur Ivo Van Hove en dramaturg Krystian Lada in opdracht van muziektheater Transparant een scenische productie. Annelies Van Parys componeerde een muzikaal antwoord op de muziek van Janáček. 'Het eerste idee was een coda te componeren aan het einde van de voorstelling. Maar dat bleek al snel geen goed idee. In overleg met Krystian Lada hebben we geopteerd voor vijf muzikale interviews tussen de liederen van Janáček door. Je mag dat best beschouwen als een dialoog met de Tsjechische componist. In mijn eerste drie interventies is de piano dominant aanwezig. Ze staat voor de man in het verhaal, de

Wanneer liefde enkel pijn voortbrengt.

Je hebt als hedendaags componist best wat schroom om te interveniëren in muziek van een componist van het kaliber van Janáček.

COMPONISTE
ANNELIES VAN PARYS

climax naar de onmogelijke liefde. De twee laatste stukjes muziek zijn geschreven voor de vrouwenstemmen wanneer de ontuchtering haar intrede heeft gedaan.'

Van Parys is een grote bewonderaar van Janáček. 'Hij is een van de grootste operacomponisten van de 20ste eeuw. Je hebt als hedendaags componist best wat schroom om te interveniëren in muziek van zo'n componist. Maar zijn muziek is zo rijk dat het dan ook weer een dankbaar geschenk is. Of de bezoekers horen waar Janáček eindigt en ik begin? Mijn eerste interventies zijn vrij tonaal, dan kan je twifelen misschien. Naarmate het stuk vordert, neemt de distorsie in mijn muziek toe. Op het einde wordt het een soort van abstracte klankwereld. Dan is er geen twijfel meer mogelijk.'

'Dagboek van een verdwenene', zaterdag en zondag in het Kaaitheater in Brussel.

www.kaaitheater.be